

שמחה של הוללות ושל שטות וכו' ומה שאמר כאן עד שלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כבר פירשו קצת גאונים, שממה שהזכיר אחריו קם רבה שחטיה לרבי זירא נדחו כל אותם הדברים וכו' - וכן הוא בביאור הלכה (או"ח סימן תרצ"ה).

וכן הזהיר בספר "מנוחה וקדושה" להגה"ק רבי ישראל איסר מפונוביז' זצ"ל (חלק שני סימן כ') "אף שבפורים המצוה כפשוטה דוקא להשתכר, צריך להזהר שלא לשנות עד שיקיא לצעוק ראשי ראשי, והא לך סימן, אם אחר שתית כוסך אתה קץ בו חדל מלשמוע דברי חבריך המסובים אתך להסיתך, וכל שתיתך וגם פתך אשר אכלת תקיאנו והיית לבוז".

וע"ד כלל האריך בשערי תשובה (שם סימן תרצ"ז) כיצד השמחה הראויה, יעויין שם כי נכבד הוא. - ובתוכו כתב עה"פ "בשמחה ובטוב לבב, וסמך טוב ללבב, מסתבר טפי למדרשיה דקאי על שירה, שאין היצה"ר מסתלק בשירה לבד, כ"א ע"י ד"ת שהוא תבלין שלו".

ו) ובנביא (ישעיה כ"ח ז') "וגם אלה ביין שגו ובשכר תעו, כהן ונביא שגו בשכר נבלעו מן היין תעו מן השכר שגו בראה פקו פליליה, ופירש"י, וגם אלה, יושבי משפט ומשיבי מלחמה שבדור הזה, כלומר טובים וחשובים שבהן ביין שגו וכו' שגו ברואה, הלעיגו בדברי הנביאים, ויונתן תרגם במאכל מעדנים שראוהו עונג להם" ושם (ח') "כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום, ופי' הרד"ק, אפילו שלחן הכהנים וכו'".

ובגמ' (חגיגה ט"ו ע"ב) אמרו "אחר מאי, זמר יווני לא פסק מפומיה וכו', ופירש"י, מפני מה בא לידי כך ולא הגינה תורתו עליו, זמר יווני לא פסק מביתו, והיה לו להניח בשביל חורבן הבית דכתיב בשיר לא ישתו יין" - והנה בגמ' (מוע"ק י"ז ע"א) במעשה "דההוא צורבא מרבנן דהוו סנו שומעניה, שיוצאין עליו שמועות רעות, פי' רבינו חננאל "מאי סני שומעניה, בתוכו, חזר לשנות במיני זמר כגון שהיה עושה אלישע וכו'" - וכן הוא בערוך ערך "סן" וכו' כגון השותה בד' מיני זמר וכיוצא בהן כמו שמצינו באלישע אחר שהוציאוהו אלו הדברים לתרבות רעה" - וכן הוא ברבינו חננאל שם בחגיגה (סע"א) אפילו שתיית יין במיני זמר המרגילין לשמחה אסור וכ"ש מה שהוא למעלה מזה".

ובחז"ל עוד בגנות שתיית היין, אמרו (סוטה ז' ע"א) "הרבה יין עושה" - ובתנחומא (שמיני) "יין מביא את האדם לכל עבירות שבעולם - ולצרה גדולה ולחסרון כיס" - ובגמ' (נזיר ב' ע"א) אמרו "כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין". - ויעויין גמ' (ברכות ל"א סע"א - ע"ב) "ויאמר אליה עלי (לחנה) עד מתי תשתכרין וגו' א"ר אלעזר מכאן לרואה בחברו דבר שאינו הגון צריך להוכיחו, ובתוס', פירוש אע"ג דליכא איסורא